

- населення: 5344657 тис. грн. / рік  $\times$  0,045 = 240509,56 тис. грн. / рік;

- разом:  $7985135,57 + 240509,56 = 8225645,1$  тис. грн. / рік, або  $(8225645,1 \times 100) / 41690290 = 19,7\%$  (від корисного відпуску електричної енергії в масштабах держави).

Таким чином, розмір збитків електроенергетичної галузі України від використання споживачами електричної енергії неодимових магнітів з метою заниження показань засобів обліку електричної енергії перебуває в межах від 4,2 до 8,2 млрд. грн. / рік, що в 1,5 – 2,5 раза перевищує обсяг річних інвестиційних програм усіх електропередавальних організацій України (на 2010 рік – 3,1 млрд. грн. / рік).

Отже, за попередніми розрахунками впливає, що масове використання споживачами впродовж одного року неодимових магнітів з метою заниження показань засобів обліку електричної енергії (у тому числі повна зупинка засобів обліку електричної енергії та заниження їх показів до 100 %) призведе до збільшення понаднормативних витрат електричної енергії як мінімум на 19,7 %, що, в свою чергу, призведе до виникнення заборгованості у постачальників електричної енергії України перед ДП «Енергоринок» в середньому до 8,225 млрд. грн.

#### Заходи із запобігання використанню споживачами неодимових магнітів

Національна комісія регулювання електроенергетики України листом від 14.05.2010 р. № 2833/11/17-10 офіційно звернулась до Генеральної прокуратури України щодо невідкладного вжиття в межах компетенції відповідних заходів реагування з метою припинення розповсюдження неодимових магнітів (Nd-Fe-B) в Україні та надала усі наявні в НКРЕ матеріали, у тому числі копії звернень постачальників електричної енергії до НКРЕ з цього питання.

Листом від 19.05.2010 р. № 07/2/1-20355-10 Генеральна прокуратура України повідомила НКРЕ, що відповідне звернення НКРЕ з усіма матеріалами надіслано за належністю до Міністерства внутрішніх справ України для організації перевірки в межах компетенції.

Міністерство внутрішніх справ України листом від 06.08.2010 р. № 5/5656 повідомило НКРЕ, що Департаментом Державної служби боротьби з економічною злочинністю МВС України підготовлено та надіслано до територіальних підрозділів МВС України орієнтування, в якому особовий склад поінформовано про необхідність проведення постійного моніторингу електронної мережі інтернет щодо встановлення та виявлення власників web-сайтів та фізичних осіб, які за допомогою оголошень здійснюють продаж та розповсюдження неодимових магнітів (Nd-Fe-B) з метою заниження показів засобів обліку електричної енергії.

За інформацією Генеральної прокуратури України та Міністерства внутрішніх справ України (станом на 08.07.2010 р.), за результатами вжиття відповідних заходів реагування, у тому числі спільно з представниками постачальників електричної енергії (електропередавальних організацій), виявлено 36 фактів розкрадан-

ня електричної енергії споживачами шляхом використання неодимових магнітів (Nd-Fe-B) на суму близько 649 тис. грн.

За фактами розкрадання електричної енергії на близько 340 тис. грн. підрозділами Департаменту Державної служби боротьби з економічною злочинністю МВС України у Вінницькій та Тернопільській областях порушено декілька кримінальних справ.

Постачальникам електричної енергії Вінницької, Дніпропетровської, Закарпатської, Івано-Франківської, Сумської, Тернопільської областей та м. Севастополя відшкодовано близько 99 тис. грн. вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами Правил в частині втручання в роботу лічильника електричної енергії шляхом застосування неодимових магнітів.

Одночасно слід зазначити, що згідно з положеннями статті 188<sup>1</sup> Кримінального кодексу України викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання без приладів обліку (якщо використання приладів обліку обов'язкове) або внаслідок умисного пошкодження приладів обліку чи **у будь-який інший спосіб, якщо такими діями завдано значної шкоди**, – карається штрафом від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років.

Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони завдали шкоду у великих розмірах, – караються позбавленням волі на строк до трьох років.

Шкода, передбачена цією статтею, визнається значною, якщо вона в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а у великих розмірах – якщо вона в двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Враховуючи наведене вище, постачальники електричної енергії мають вживати вичерпних заходів щодо максимальної співпраці та взаємодії з органами Генеральної прокуратури України та Міністерства внутрішніх справ України з метою виявлення та притягнення до відповідальності юридичних та фізичних осіб, які використовують та розповсюджують надпотужні неодимові магніти (Nd-Fe-B) для заниження показів засобів обліку та розкрадання електричної енергії.

Але зазначений підхід є пасивним, внаслідок чого не може дати 100-відсоткового результату та усунення пропозиції неодимових магнітів з ринку. Слід зазначити, що найвідчутнішим наслідком наведених вище заходів стало збільшення (приблизно втричі) вартості магнітів на ринку, що має певним чином обмежити доступ до них споживачів.

Як активна протидія явищу використання споживачами неодимових магнітів (Nd-Fe-B) з метою заниження показань засобів обліку електричної енергії можуть бути рекомендовані такі дії постачальника електричної енергії як власника відповідного товару:

- використання додаткових засобів захисту від несанкціонованого доступу до засобів вимірювальної